

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙

พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ประกาศลงในประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๖๗ ก ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ซึ่งพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานและบทบัญญัติบางมาตราไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ในการแก้ไขดังกล่าวเป็นการเพิ่มกลไกในการกำกับดูแลหลายประการ รวมถึงเพิ่มหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความเสียหายสาธารณะที่เกิดขึ้น และกำหนดความผิดเพิ่มขึ้นจึงเห็นสมควรปรับปรุงกฎหมาย โดยมีสาระสำคัญ คือ

(๑) กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘

(๒) กำหนดให้พระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้บังคับแก่การดำเนินการเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์และรังสีในทางสันติ และพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ใช้บังคับแก่ยานพาหนะทางทหารของต่างประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานนิวเคลียร์ซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักร

(๓) กำหนดให้มีคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวนเก้าคน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินหกคน และเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นกรรมการและเลขานุการ

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ กำกับดูแลทางนิวเคลียร์และรังสี ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง วางระเบียบควบคุมและดำเนินกิจการให้เป็นไปตามข้อกำหนด หรือเงื่อนไขในใบอนุญาต ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยจากพลังงานนิวเคลียร์ กำหนดมาตรฐานต่างๆ อันพึงใช้โดยเฉพาะเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์ รวมทั้งกำหนดแผนเพื่อรับมือกับเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการควบคุมวัสดุกัมมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ สถานประกอบการนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ที่ใช้แล้ว

(๖) กำหนดมาตรการความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี และการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์

(๗) กำหนดให้ผู้ครอบครองวัสดุกัมมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากกัมมันตรังสี เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ หรือเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ที่ใช้แล้ว ซึ่งประสงค์ทำการขนส่งวัสดุดังกล่าว มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และผู้ครอบครองที่ประสงค์จะขนส่งวัสดุดังกล่าวและผู้รับขนส่งวัสดุดังกล่าวนั้น มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับความปลอดภัย และความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี

(๘) กำหนดมาตรการกรณีมีเหตุฉุกเฉินทางนิวเคลียร์และรังสี กรณีที่เกิดอันตรายหรือความเสียหายอันเกิดจากการประกอบกิจการตามใบอนุญาต ให้ผู้รับอนุญาตมีหน้าที่ระงับเหตุในเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายจากรังสี และต้องบอกแจ้งเหตุนั้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบทันที ส่วนกรณีอันตรายหรือความเสียหายที่มีลักษณะหรือขยายขอบเขตเป็นความเสียหายสาธารณะ รวมทั้งกรณีอันตรายหรือความเสียหายอันเกิดจากนิวเคลียร์หรือรังสีที่เกิดขึ้นในต่างประเทศซึ่งผลกระทบต่อประเทศไทย ให้เจ้าหน้าที่มี

อำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีอำนาจเข้าระงับเหตุแห่งความเสียหาย สาธารณะนั้นได้ทันที

(๙) เลขาธิการมีอำนาจสั่งระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้อง เหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดในใบอนุญาต ซึ่งหากผู้รับ ใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว เลขาธิการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้

(๑๐) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ที่ประกอบกิจการหรือที่มีไว้ หรือ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าประกอบกิจการหรือที่มีไว้ซึ่งวัสดุแก๊สมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กาก แก๊สมันตรังสี และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว หรือสถานประกอบการทางนิวเคลียร์ หรือเข้าไปในยานพาหนะที่ บรรทุกหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าบรรทุกวัสดุแก๊สมันตรังสี เครื่องกำเนิดรังสี วัสดุนิวเคลียร์ กากแก๊สมันตรังสี และเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ใช้แล้ว รวมทั้งเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ก่อสร้างสถานประกอบการทาง นิวเคลียร์หรือสถานที่ประกอบกิจการให้บริการจัดการกากแก๊สมันตรังสี เพื่อตรวจสอบการก่อสร้างหรือ การทดสอบระบบ อีกทั้ง มีอำนาจ ตรวจค้น กัก ยึด หรืออายัดวัสดุข้างต้นในกรณีที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติ ตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด

(๑๑) กำหนดให้ผู้กระทำความฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องรับโทษอาญาซึ่ง มีโทษที่หนักขึ้นกว่าพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔

(๑๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดี ซึ่งประกอบด้วย เลขาธิการสำนักงานปรมาณู เพื่อสันติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจเปรียบเทียบคดีบรรดา ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑๓) กำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับคณะกรรมการประกอบด้วยประธานกรรมการ รอง ประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติพลังงาน นิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม มาตรา ๙ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๑๔) กำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อ สันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หรือความผิดที่มี โทษปรับสถานเดียว และยังอยู่ในระหว่างการดำเนินคดี สามารถเข้าสู่กระบวนการเปรียบเทียบคดีได้ตาม พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙